

Nina Bruus Nielsen v. klimateamet
Odsherred Kommune, afd. Natur & Vand
Nyvej 22
4573 Højby

29. juli 2025

Tilladelse til åbning af rørlagt vandløb - Ellerenden

Odsherred Kommune har udarbejdet et projektforslag, som går ud på at genåbne en rørlagt strækning af Ellerenden i forbindelse med det kommunale skovrejsningsprojekt Asnæs Folkeskov.

Vandløbet åbnes med start et par meter fra skel ind mod matr.nr. 18a og frem til brønden på matr.nr. 18g og ca. 60 m nedstrøms brønden - i alt bliver den nye vandløbsstrækning ca. 175 meter.

Der etableres 1-2 broer over vandløbet.

Ifølge vandløbslovens¹ § 6 må ingen uden vandløbsmyndighedens tilladelse ændre vands naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme.

Ifølge vandløbslovens § 17 må vandløb ikke reguleres uden vandløbsmyndighedens tilladelse.

Ændring af vandløbs skikkelse, herunder forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg er ifølge vandløbslovens § 16 en regulering.

Ifølge vandløbslovens § 47 må broer, overkørsler eller lignende må ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse.

Ifølge vandløbslovens § 2 gælder vandløbslovens regler også for grøfter, kanaler, rørledninger og dræn samt søer, damme og andre lignende indvande.

Da der ved projektet ændres på vandløbet samt etableres en bro, kræver projektet således tilladelse fra kommunen, som vandløbsmyndighed efter vandløbslovens §§ 6 og 17 samt § 47.

Afgørelse

Odsherred Kommune giver hermed tilladelse til at genåbne vandløbet i forbindelse med skovrejsningsprojektet Asnæs Folkeskov.

Afgørelsen er truffet efter vandløbslovens §§ 6 & 17.ⁱⁱ

Tilladelsen meddeles med følgende vilkår:

1. Det nye vandløbsprofil skal graves med et slynget forløb på med et gennemsnitligt fald på ca. 5 promille.
2. De eksisterende rør i den rørlagte strækning skal knuses ved start og slutning af den nye strækning.
3. Det nye vandløb skal etableres med et dobbeltprofil således, at bundbredden bliver ca. 30-50 cm i det nedre profil. Ca. 30 cm over vandløbsbunden skal der etableres et ca. 50 cm bredt vandret plateau ind i brinken i hver side således at bundbredden i det øvre profil bliver ca. 130-150 cm. Herfra til terræn skal brinken anlægges med følgende anlæg:
 - i. 1:1 på den nord/vestlige bred (højre side af vandløbet)
 - 1:3 på den sydøstlige bred (venstre side af vandløbet)
4. Det nye vandløb skal ligge 0,8 – 1,5 m under terræn, der bliver ca. 5-7 m fra kronekant til kronekant
5. Der skal udlægges 1-3 sten Ø100-500 mm pr. løbende meter i vandløbet, hvoraf de største sten skal udlægges i det øvre vandløbsprofil. I alt 4 m³.
6. Den nye vandløbsstrækning skal afsluttes med et sandfang med afløb til det eksisterende rørlagte vandløb. Sandfanget skal være ca. 5 m langt, 2 m bredt og bunden 1 m under bunden af det rørlagte vandløb. Sandfanget skal kantsikres med sten.
7. Der skal etableres et arbejdsbælte langs vandløbets nord/vestlige bred, som kan anvendes ved vedligeholdelse af vandløbet. Arbejdsbæltet skal være 5 m bredt. Der må ikke plantes eller sættes bygninger i arbejdsbæltet.
8. Den opgravede jord skal udjævnnes på arealet uden at det påvirker afvandingen af naboarealer.
9. Der etableres 1-2 broer over vandløbet. Broerne skal laves som spange i træ og være ca. 2 m brede. Den endelige placering besluttet efter etablering af den nye vandløbsstrækning.
10. Ansøger skal sikre at der under gravearbejdet ikke tilføres sand/materialer til nedstrøms liggende strækninger.
11. Såfremt anlægsarbejdet giver anledning til tilsanding af nedstrøms liggende strækninger, skal ansøger sørge for at rense det op.
12. Ansøger skal sikre at rørets vandføringsevne opretholdes under anlægsarbejdet.
13. Når arbejdet er udført, skal det færdigmeldes til Odsherred Kommunes Vandteam på vand@odsherred.dk senest 2 måneder efter projektet er færdigt.
14. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra dags dato.

Forhold til andre myndigheder

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale ved bygge- eller anlægsarbejdet, skal arbejdet standses jf. museumslovensⁱⁱⁱ § 27, stk. 2. Fundet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland på tlf. 25 52 83 83.

Hvis der under jordarbejder konstateres en forurening af jorden, skal kommunen underrettes på vand@odsherred.dk. Er der tale om en akut eller større forurening, skal kommunen kontaktes på tlf. 59 66 66 66, er det uden for telefonens åbningstid, skal beredskabets vagtcentral kontaktes på tlf. 44 22 71 12.

VVM

Projektet skal screenes for sin virkning på miljøet, da regulering af vandløb er omfattet af VVM-bekendtgørelsens^{iv} bilag 2, punkt 10f) *Anlæg af vandveje og kanalbygning udenfor søterritoriet, samt regulering af vandløb, hvilket medfører pligt til VVM-screening*, jf. § 3 stk. 2.

VVM-screeningsafgørelsen er meddelt 19. juni 2025.

Høring

Et udkast til tilladelsen har været i 4 ugers offentlig høring samt sendt til ejere af matr.nr. 18a, Høve By, Asnæs og 16g, Asnæs By, Asnæs.

Odsherred Kommune har ikke modtaget høringssvar.

Redegørelse

Projektet går ud på at åbne ca. 150 meter rørlagt strækning af Ellerenden på matr.nr. 18g Høve By, Asnæs.

Vandløbet åbnes med start ca. 5 meter fra skel ind mod matr.nr. 18a og frem til foden af skråningen ved banen.

Der graves et nyt vandløbsprofil med et slynget forløb i lavningen syd for det rørlagte vandløb. Figur 1 viser en skitse af det nye vandløbs omtrentlige forløb. Det nye vandløbs endelige tracé vil først blive fastlagt ved gravningen af vandløbet.

Det nye vandløb etableres med et dobbeltprofil således, at bundbredden bliver ca. 30-50 cm i det nedre profil. Ca. 30 cm over vandløbsbunden etableres et ca. 50 cm bredt vandret plateau ind i brinken i hver side. Se figur 2. Bundbredden i det øvre profil vil således blive 130-150 cm. Herfra til terræn anlægges brinken med følgende anlæg:

1:1 på den nord/vestlige bred (højre side af vandløbet)

1:3 på den sydøstlige bred (venstre side af vandløbet)

Dobbeltprofilet gør at vandet løber i det smalle profil i bunden ved små vandføringer, mens vandet ved større vandføringer kan løbe i det øvre profil. Det mindsker risikoen for sommerudtørring af vandløbet samtidig med at der er kapacitet til de større vandføringer.

Det nuværende rørlagte vandløb ligger 0,8 – 1,5 m under terræn. Terrænet ses i figur 3.

Da det nye vandløb etableres tæt på det nuværende vandløb og terrænet ligger en smule lavere,

forventes det nye vandløb at ligge maksimalt 1,5 m under terræn. Med anlæg 1:1 på den ene side og 1:3 på den anden side bliver der ca. 5-7 m fra kronekant til kronekant

Det nye forløb bliver ca. 175 m med et gennemsnitligt fald på ca. 5 promille.

Der udlægges 1-3 sten Ø100-500 mm pr. løbende meter i vandløbet. I alt 4 m³.

Fordelingen af stenene bliver:

70% - Størrelse som kokosnødder

20% - Størrelse som håndbolde

10% - Størrelse som badebolde

De største sten udlægges i det øvre vandløbsprofil.

Rørene i det eksisterende rørlagte vandløb knuses ved start og slutning af den nye strækning, så vandet i stedet løber i det nye vandløb.

Hvis der findes dræntilløb til det eksisterende rørlagte vandløb, vil dræntilløbene blive ført frem til den nye vandløbsstrækning.

Den nye vandløbsstrækning afsluttes med et sandfang med afløb til det eksisterende rørlagte vandløb. Se figur 1.

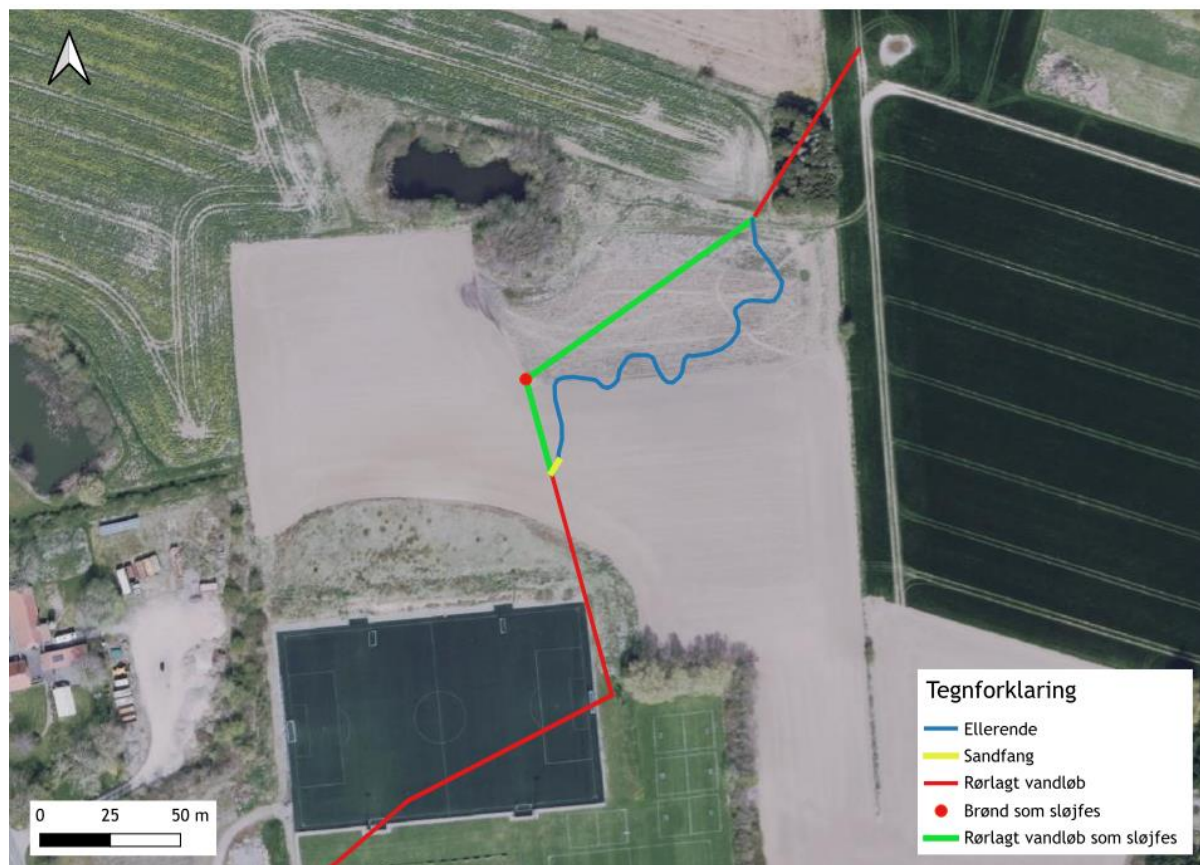
Sandfanget bliver 5 m langt, 2 m bredt og bunden 1 m under bunden af det rørlagte vandløb. Afløbet fra sandfanget vil således være det eksisterende rørlagte vandløb. Sandfanget bliver kantsikret med sten.

Brønden ca. midt på matr.nr. 18g fyldes sløjfes.

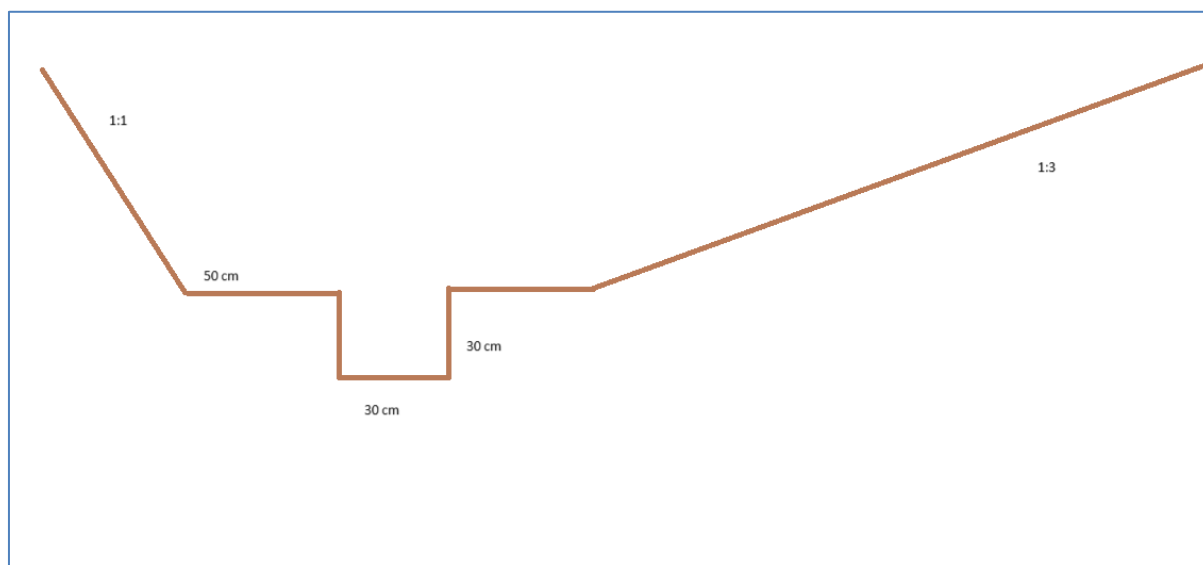
Der etableres et arbejdsbælte langs vandløbets nord/vestlige bred, som kan anvendes ved vedligeholdelse af vandløbet. Arbejdsbæltet bliver 5 m bredt. Der skal ikke plantes eller sættes bygninger i arbejdsbæltet.

Jorden fra gravning af vandløbsprofilet udjævnes på arealet på en sådan måde, at det ikke påvirker afvandingen af andre arealer.

Der etableres 1-2 broer over vandløbet. Broer laves som spange i træ og bliver ca. 2 m brede. Den endelige placering besluttet efter gravning af vandløbet.

Figur 1: Den omtrentlige placering af det nye forløb af Ellerenden samt det nuværende rørlagte vandløb.

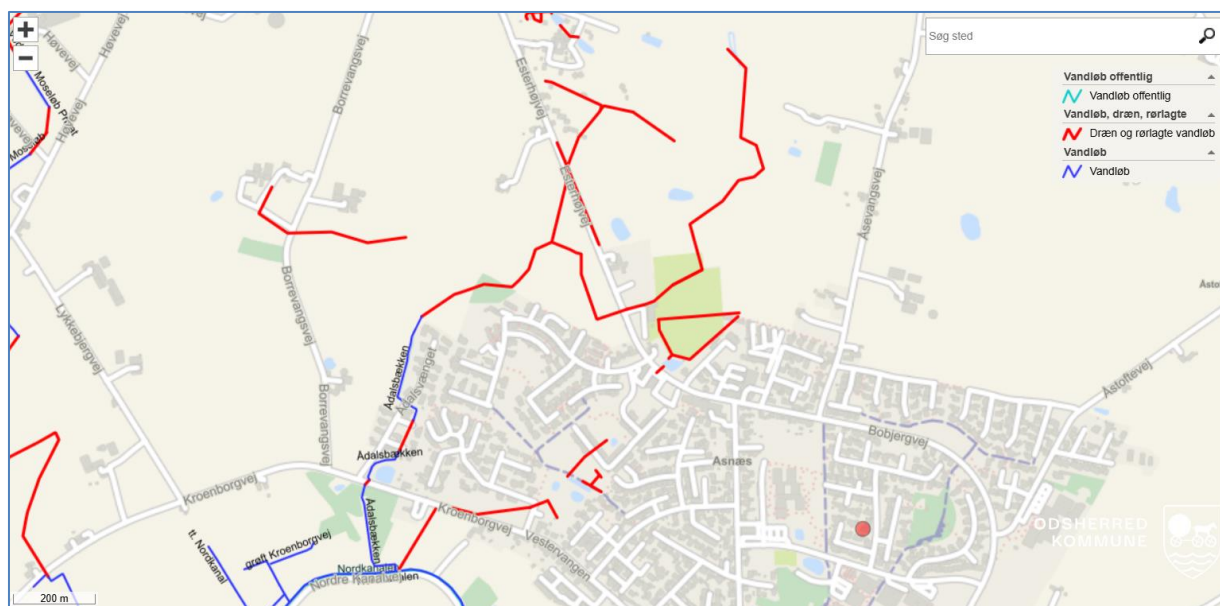
Figur 2: Principskitse dobbeltprofil.

Figur 3: Billede af terrænet hvor det rørlagte vandløb åbnes.

Vandløbet

Ellerenden er en del af en rørlagt privat vandløbsstrækning, bestående af et hovedløb på ca. 2,4 km og et tilløb på ca. 550 m (se figur 4). Det rørlagte vandløb starter formodentlig ved mosen på matr.nr.17a Asnæs By, Asnæs, ca. 220 m nord for projektområdet. Ellerenden er rørlagt frem til Ådalsvænget. Fra Ådalsvænget til udløb i Lammefjordens Nordkanal er vandløbet åbent på størstedelen af strækningen.

Figur 4: Vandløbets forløb

Økonomi og fordeling

Udgifterne til projektet afholdes af Odsherred Kommunes Klimateam (Afdeling for Natur & Miljø).

Fremtidig vedligeholdelse af vandløbet

Vedligeholdelsen af den nye vandløbsstrækning, påhviler bredejerne, dvs. den til enhver tid ejer af matr.nr. 18a i medfør af vandløbslovens § 35.

Tidsplan

Arbejdet forventes udført i efteråret 2025.

Annoncering

Tilladelsen er offentliggjort på Odsherred Kommunes hjemmeside:

<https://odsherred.dk/afgoerelser>

Vurdering af påvirkning af vandløbet og afvandingen

Odsherred Kommune vurderer, at åbning af den rørlegte vandløbsstrækning ikke vil forringe afvandingen fra de opstrømsliggende arealer, da det nye vandløb vil blive anlagt med samme bundkote, som den rørlegte strækning. Den nye vandløbsstrækning vil blive anlagt med dobbeltprofil, hvor bundbredden i det nedre profil bliver 30-50 cm, mens bundbredden i det øvre

profil bliver 130-150 cm. Hermed skabes plads til de store afstrømninger i de våde perioder, samtidig med at risikoen for sommerudtørring mindskes.

Vurdering af påvirkning af beskyttet natur (§ 3^v-områder)

Projektet berører ikke direkte områder med beskyttet natur. Ellers enden starter formodentlig i § 3 moseområde, men da projektet gennemføres 330 m syd for mosen, og da åbning af den rørlagte strækning ikke ændrer afvandsforholdene, vurderer Odsherred Kommune, at det kan udelukkes, at projektet vil kunne bevirke tilstandsændringer i mosen.

Vurdering af Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Odsherred Kommune skal, inden vi træffer afgørelse om et projekt, vurdere om det kan skade internationale naturbeskyttelsesområder eller strengt beskyttede arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV eller disses levesteder.

Natura 2000 (habitatområder og fuglebeskyttelsesområder) samt Ramsar-områder

Matriklen er ikke omfattet af internationale naturbeskyttelsesområder. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakke (Habitatområde nr. 135), hvis nærmeste del ligger cirka 3 km fra projektområdet. Natura 2000-området er udelukkende udpeget som habitatområde.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 135		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitthede* (2140)
	Klittavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Enkelt månerude (1419)	Mygblomst (1903)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Stavsild (1103)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Kilde: Natura 2000-plan 2022-2027, Miljøstyrelsen

På grund af afstanden og projektets begrænsede karakter vurderer Odsherred Kommune, at det kan udelukkes, at der vil kunne ske en påvirkning af habitatnaturtypen eller andre mere fjerntliggende områder med kortlagte forekomster af habitatnatur.

Bilag IV-arter

I Odsherred Kommune findes følgende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV:

Ni arter af flagermus (brun langøre, brunflagermus, dværgflagermus, frynseflagermus, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, trolldflagermus og vandflagermus), Markfirben, tre paddearter (spidssnudet frø, stor vandsalamander og løvfrø (den sidste indført i nyere tid)), Grøn mosaikguldsmed, Natlyssværmer, Mygblomst.

Odsherred Kommune vurderer, at det umiddelbart kan udelukkes, at projektområdet kan være levested for mygblomst, natlyssværmer, grøn mosaikguldsmed og løvfrø, da disse arter enten kun er fundet meget langt fra matriklen og/eller stiller specifikke krav til levestedet, som ikke er opfyldt her.

I figur 5 ses kendte forekomster af bilag IV-arter nær projektområdet.

Figur 5: Kendte forekomster af bilag IV-arter nær projektområdet

Spidssnudet frø og vandsalamander forekommer flere steder i nærområdet, den nærmeste kortlagte forekomst ligger ca. 47 m nord for projektområdet.

Hverken spidssnudet frø eller stor vandsalamander kan yngle i vandløb, så selve vandløbet er ikke et muligt yngleområde, men vandløbet er et muligt overvintringsområde for spidssnudet frø, og det kan ikke udelukkes, at både spidssnudet frø og stor vandsalamander ville kunne anvende området omkring vandløbet som en del af et rasteområde om sommeren.

Drænrør bruges typisk som overvintringssted for padder, når de har adgang. Specielt drænrør som er tørre i perioder, fordi der er frostfrit og gode iltforhold.

Da projektet medfører åbning af en 150 m rørlagt vandløbsstrækning, vurderer Odsherred Kommune, at det kan udelukkes, at projektet vil kunne forringe området som levested for de to arter.

Flagermus forekommer spredt i kommunen. Nogle arter af flagermus har yngle- og rasteområder i huller i træer, andre er tilknyttet bygninger, og nogle kan benytte begge typer af levesteder. Da hverken træer med huller eller bygninger skades eller ændres af projektet, vurderer Odsherred Kommune at det kan udelukkes, at projektet vil kunne skade levesteder for flagermus.

I kommunen findes markfirben på åbne, solrige lokaliteter. Der er registreret markfirben ca. 3,3 km fra projektområdet. Det kan ikke udelukkes, at strejfende individer herfra kan forekomme i projektområdet.

Da projektområdet skal blive til skov, vurderer Odsherred Kommune at det ikke vil være et egentligt levested for markfirben.

Samlet set vurderer Odsherred Kommune derfor, at det kan udelukkes, at projektet vil kunne ødelægge plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller skade levesteder for dyrearter omfattet af samme og at der derfor kan gives tilladelse til projektet.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen efter vandløbsloven, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger også på www.borger.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune, der har truffet afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt.

Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal ved klage betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ikke kan bruge Klageportalen på grund af f.eks. handicap, sprogvanskeligheder, problemer med digitale medier, psykiske lidelser eller fordi du er socialt udsat, så kan du kontakte Miljø- og Fødevareklagenævnet på 72 40 56 00.

I din anmodning til nævnet skal du oplyse hvis du allerede er fritaget fra at bruge Digital Post af kommunen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred kommune besked om det på 59 66 66 66.

Hvem kan klage?

- Den, afgørelsen er rettet til.
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Afgørelser vedrørende vandløbsregulering og restaurering kan desuden påklages af:

Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund

Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund kan påklage visse større sager efter kapitlerne 6, 7 og 8 (vandløbsregulering, vedligeholdelse og restaurering) efter miljø- og fødevareministerens nærmere bestemmelse.

Du kan indbringe denne afgørelse til prøvelse for en domstol.

Hvis der ikke indkommer klager indenfor klagefristen, kan arbejdet udføres efter klagefristens udløb.

Du får kun besked herfra, hvis der er modtaget en klage over afgørelsen.

Kopi fremsendt til:

Nabo: Matrikel nr. 18a, Høve By, Asnæs

Nabo: Matrikel nr. 16g, Asnæs By, Asnæs

Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomite, Odsherred, dnodsherred-sager@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Odsherred, hg@eco-forum.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

DOF Odsherred, odsherred@dof.dk

Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget, nbu@botaniskforening.dk

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Fiskeriinspektorat Øst, inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk

Friluftsrådet, lokalraad@friluftstraadet.dk

Friluftsrådet, Odsherred, odsherred@friluftstraadet.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk

Naturstyrelsen Midtjylland, msj@nst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Odsherred Sportsfiskerforening v/Jan Aggerholm, jagg@novonordisk.com

Venlig hilsen

Gry Annika Jensen

ⁱ Bekendtgørelse af lov om vandløb nr. 1217 af 25. november 2019

ⁱⁱ Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. nr. 834 af 27. juni 2016

ⁱⁱⁱ Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. april 2014

^{iv} Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 4 af 3. januar 2023.

^v Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 927 af 28. juni 2024